

туризм і подорожі, банківські послуги, нові біодобавки, технології у косметології тощо. Газети, радіо і телебачення, сайти в Інтернеті через рекламу втягуються у сферу ринкових відносин. Видавництва, медіа-холдинги, телеканали і радіостанції стають об'єктом бізнесу, сервісними службами, які надають послуги своїм клієнтам.

Засоби мас-медіа створюють особливий аудіовізуальний світ, вплив якого відчуває кожна людина. А це змушує замислитися про відповідальність ЗМІ перед суспільством, адже їхній вплив досить часто використовують для дезінформації та відкритого обману населення. Однією з причин цього є безмежна віра людей у газетну, радіо – і телеінформацію, яка рекламує чудо-ліки, фінансові піраміди, зміну зовнішності як спосіб вирішення своїх проблем. Культура сучасного світу формується електронними ЗМІ, зорієнтованими на максимальний прибуток. У різні історичні часи цінності та рольові моделі визначали міфи, релігійні норми, але тільки з появою телебачення цей вид медіа стає потужною культурною силою, яка впливає на зміну цінностей у суспільстві та нав'язує стандарти споживацького суспільства.

В умовах посилення впливу мас-медіа влада над людиною стає невидимою на перший погляд, але всеосяжною. Влада оволодіває будь-якою інформацією і проникає в свідомість у формі як наукових, так і розважальних програм і при цьому виходить з-під контролю громадськості. Хоч сучасні засоби масової комунікації акумулюють усі інші види техніки, за допомогою яких висвітлювалися події, хоч фотографування поєднується з репортажем та оцінкою, проте принцип монтування приводить до такої селекції та інтерпретації фактів, що навколишній світ постає видуманим, ілюзорним, тобто симулякром. Не тільки шоу, але й політичні репортажі стають інсценуваннями. Контроль над засобами масової інформації дає можливість продукувати нову систему суспільних цінностей і сприйняття людей, що приносить значні дивіденди через організацію контролю усіх сфер суспільного життя з боку держави за допомогою інформаційних технологій.

*Науковий керівник: Ороховська Л.А.,
д-р філос. наук, доцент*

УДК 1 (091) (043.2)

Чочуа А.Г.

Національний авіаційний університет, Київ

РЕЛІГІЙНА БЕЗПЕКА ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СВІТУ

Сучасний світ є мультикультурним, адже він поєднує нації, культури, релігії, народи, етноси і держави як глобальне ціле. Кожна людина є неповторною, важливою та цікавою, а культурні утворення допомагають людям осягнути і знайти себе у бутті. Знищуючи культурні феномени, ми

повертаємося назад у загальнолюдському розвитку. Кожна культура вносить щось своє, неповторне у прогрес людства, доповнюючи його.

Разом з тим, мультикультурність має й певні недоліки. Зіткнення культур і релігій нерідко провокує конфлікти, які призводять до жахливих наслідків. Так, у період з 1562 по 1598 роки у Франції йшли релігійні війни між католиками та кальвіністами. Під час Варфоломійської ночі була винищена велика кількість гугенотів. З часом війна почала носити більш політичний, ніж релігійний характер, розпочалася битва за французьку корону між трьома Генріхами. Децю пізніше Європа переживала Тридцятирічну війну (1618-1648), яка йшла між протестантськими князівствами Священної Римської імперії та католицькою династією за домінування династії Габсбургів. За оцінками істориків одна лише Німеччина втратила під час війни 5-6 млн. населення, Франція – більше 1 млн., Чехія – 1,3 млн. людей. Ця війна також крім релігійного носила й політичний характер. Як бачимо, релігійні війни призводять до жахливих і нищівних наслідків. Але найгірше те, що люди вважають, що вони гинуть за свого Бога, хоча насправді будь-яка війна несе у собі політичний відтінок та економічний контекст.

У наш час світ стає глобальним. Те, що раніше вважалося ворожим, далеким, чужим, варварським, нині знаходиться за 5 годин подорожі літаком, чи миттєво є доступним в Інтернеті. Люди вільно подорожують, спілкуються, обирають друзів з усіх куточків Землі. Проте це не означає, що ми можемо свавільно тлумачити усталені норми, звичаї, традиції. Перебуваючи на різних континентах, мусимо пам'ятати прості істини, дотримання яких робитиме світ кращим, а наше відношення одне до одного прозорим, відкритим, цивілізованим і, врешті решт, прийнятним.

Особливого значення дотримання стандартів поведінки мають правила релігійного життя, адже для багатьох культур цей фактор є визначальним, таким, що не допускає спрощеного чи іронічного тлумачення. Зупинимось на деяких нормах, знання про які орієнтуватиме нас у світі.

У країнах мусульманського світу:

- Заборонено вказувати пальцем на жінок у хіджабах, чи задивлятися на них, це може призвести до кримінальної відповідальності.
- Жінкам не можна виходити в місто у відвертому одязі, руки повинні бути вкриті нижче ліктя, а ноги нижче колін.
- Бажано утримуватися від пиття алкогольних напоїв, їжі та куріння під час Рамадану.
- Заборонено насміхатися і засуджувати релігію цих країн.
- Мусульмани читають намаз 5 разів на день і суворо заборонено перебувати їх під час цього.
- Тут з обережністю ставляться до фото чи відео зйомки; особливо заборонено знімати на камеру держустанови, палаци правителів, аеропорти та військові об'єкти.

- Законом Шаріату азартні ігри заборонені.
- Їдять та потискають руку тут виключно правою рукою, бо ліва вважається нечистою.

- Діє заборона на купальники; жінки купаються у закритих сукнях.

Правила поведінки в Ізраїлі:

- Забороняється фотографувати на вокзалах, аеропортах та інших об'єктах.
- Ні в якому разі не залишайте свій багаж без нагляду, його можуть вкрасти, так і сприйняти як терористичну небезпеку.

- При відвідуванні святих місць необхідно закрити плечі та ноги; рекомендується одягнути спеціальний головний убір.

- Азартні ігри офіційно заборонені.

- Заборонено вживати алкогольні напої в громадських місцях.

Правила поведінки в Індії:

- При вході в храми необхідно залишити взуття при вході за яким нагляне спеціальна людина.

- При відвідуванні святих місць необхідно одягнутися скромно.

- Вироби зі шкіри в храмах сприймаються образливо.

- Перед здійсненням фото – та відео – зйомки в храмі необхідно запитати дозволу у його служителів.

- Чоловіки не беруть жінку за руку при привітанні і взагалі не доторкаються одне до одного.

Сподіваємось, ці прості правила будуть взяті до уваги усіма, хто хоче миру на планеті.

*Науковий керівник: Ягодзінський С.М.,
д-р філос. наук, доцент*

УДК 130.2 (043.2)

Кравченко О.І.

Національний авіаційний університет, Київ

КУЛЬТУРНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ МІСТА В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Однією з основних характеристик сучасного світу є розвиток процесу глобалізації. Глобалізація, основою якої є інформаційна революція, робить вирішальний вплив на всі сфери людського життя – економіку, політику, культуру, мову, освіту, духовно-моральний розвиток. Всі ці сфери, залучаючись до зростання темпів освоєння і обміну інформацією, набувають якісно нові риси.

Культура міста – це культура великих і середніх несільсько-господарських поселень, великих індустріальних і адміністративних центрів. Культурний простір міста організовано зовсім інакше, ніж у селі: вибір закладів дозволя;